

UZASADNIENIE

Decyzją z 26.09.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił przeliczenia emerytury L. K., wskazując w uzasadnieniu, że zgodnie z art. 110 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227), wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego, przypadająca w całości lub części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty, lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi 130%. Zakład argumentował, że wskaźnik wyliczony z 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym ubezpieczony zgłosił wniosek o ponowne ustalenie świadczenia z uwzględnieniem zarobków przypadających w całości lub w części po nabyciu prawa do świadczenia wynosi 19,99%, a więc jest niższy od dotychczas obowiązującego, tj. 123,90%, natomiast wskaźnik wyliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia z uwzględnieniem zarobków przypadających w całości lub w części po nabyciu prawa do świadczenia wynosi 123,90% i jest równy dotychczas ustalonemu, tj. 123,90%. W konkluzji organ rentowy stwierdził, że brak podstaw prawnych do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej (decyzja – k. 17 plik dotyczący wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS).

Ubezpieczony złożył odwołanie od w/w decyzji, wnosząc o przeliczenie emerytury z dn. 16.06.2016r. zgodnie z kwotą bazową obowiązującą w dacie zgłoszenia wniosku oraz przeliczenie właściwego wskaźnika podstawy wymiaru wysokości z daty przeliczenia emerytury. Wnioskodawca wskazał, że łączny okres jego zatrudnienia przyjęty przez ZUS do wyliczenia emerytury wynosi 43 lata, 11 miesięcy i 20 dni. Zarzucił, że przy ustaleniu prawa do emerytury nie został doliczony okres pracy w gospodarstwie rolnym, podkreślając, że zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 1, ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej, za okresy składkowe uważa się w/w okresy pracy w gospodarstwie rolnym przypadające przed dniem 15.11.1991r. Odwołujący argumentował, że zgodnie z art. 13[1] ustawy z 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. z dnia 18.12.1982r.) przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty zalicza się do okresu okres pracy w gospodarstwie rolnym do lat równorzędnych i zaliczonych dolicza się przypadające przed dniem 1.07.1977r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia (odwołanie – k. 2-3).

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko, podkreślając, że wnioskodawca ponownie podnosi te same zarzuty co w odwołaniu od decyzji z 1.08.2016r., co do której organ ustosunkował się już w odpowiedzi na odwołanie od tejże decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 9).

Postanowieniem z 31.05.2017r. Sąd Okręgowy zawiesił postępowanie na podstawie art.177 §1 pkt 1 k.p.c. do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w postępowaniu drugoinstancyjnym, sygn. akt III AUa 662/17, na skutek apelacji ubezpieczonego od wyroku Sąd Okręgowego w Łodzi z 15.03.2017r., sygn. akt VIII U 2331/16, oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 1.08.2016r. (postanowienie k.20, e-prot. z 31.05. (...): 00:02:06, notatka urzędowa k. 27).

W dniu 16.04.2018r. (data nadania) odwołujący złożył wniosek o podjęcie zawieszono postępowania w n/n sprawie w związku z prawomocnym zakończeniem postępowania w sprawie III AUa 662/17 (wniosek k. 29).

W piśmie procesowym z 4.06.2018r. ZUS podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie (pismo ZUS k. 36).

Na rozprawie w dniu 4.07.2018r. – bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w n/n sprawie – Sąd postanowił podjąć zawieszono postępowanie. Wnioskodawca poparł odwołanie żądając przeliczenia emerytury od 2007r., oświadczając, że chce przeliczyć wwpw z wybranych 10 lat kalendarzowych ponieważ wówczas wskaźnik wynosiłby 134,86%, zarzucając, że ZUS wyliczył go błędnie na 127% z kolejnych 10-ciu lat kalendarzowych, zażądał przeliczenia emerytury z nową kwotą bazową z 2016r. kiedy złożył wniosek o przeliczenie emerytury oraz uwzględnienia w/w wskaźnika 134,86%, zarzucił, że organ rentowy zaniżył jego okres zatrudnienia, który powinien prawidłowo wynosić 44 lata, 1 miesiąc i 20 dni, nie zaś jak błędnie przyjął ZUS 43 lata, 5 miesięcy i 15 dni. Jednocześnie wnioskodawca oświadczył, że nie wie, którego okresu ZUS nie zaliczył wyjaśniając, że okres jego zatrudnienia wynosił 40 lat, a dodatkowe lata wynikały z pracy u syna (protokół rozprawy z 4.07.2018r. k. 38-38v.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca - L. K. urodził się (...) (bezsporne).

Wnioskodawca po raz pierwszy nabył prawo do emerytury w niższym wieku po ukończeniu 56 lat przyznanej decyzją ZUS z 4.06.1997r. począwszy od 1.06.1997r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 25.03.1997r. w sprawie wcześniejszego przechodzenia na emeryturę pracowników zwalnianych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (Dz.U. Nr 29, poz. 159) (E. 90). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wcześniejszej przyjęto wynagrodzenie wnioskodawcy z 8 lat kalendarzowych od stycznia 1980r. do grudnia 1987r. (...) wyniósł 120,10% oraz kwotę bazową obowiązującą w dacie zgłoszenia wniosku o emeryturę (7.05.1997r.) (decyzja k.19 plik dot. wniosku o emeryturę z 7.05.1997r. akt ZUS).

W dniu 16.05.2001r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę kolejową (wniosek k. 1 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

Świadczenie do emerytury w niższym wieku zostało wstrzymane na mocy decyzji z 31.07.2001r. w związku z nabyciem przez wnioskodawcę od 22.05.2001r. prawa do emerytury kolejowej (decyzja k. 28 plik dot. wniosku o emeryturę z 7.05.1997r. akt ZUS).

Na mocy decyzji z 31.07.2001r. ustalono wysokość emerytury wnioskodawcy z uwzględnieniem 39 lat i 6 miesięcy okresów składkowych, 2 miesięcy okresów nieskładkowych i 4 miesięcy okresów uzupełniających, ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru (...) wyliczonym na 120,10% i kwotą bazową 936,05 zł. (decyzja k.8 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

Na skutek odwołania się wnioskodawcy od w/w decyzji Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 26.03.2002r. IX U 6308/01 umorzył postępowanie w przedmiocie zwiększenia emerytury z tytułu uwzględnienia deputatu węglowego, wniosek o zwiększenie emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach przekazał do rozpoznania i wydania decyzji do ZUS i oddalił odwołanie w pozostałej części. Na skutek apelacji wnioskodawcy od w/w wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 26.03.2003r., w sprawie III AUa 736/02, zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 26.03.2002r., sygn. akt IXU 6308/01 i ww. decyzję ZUS z 31.07.2001r. oraz przyjął do ustalenia wysokości emerytury kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę, tj. 16.05.2001r. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 26.03.2003r., sygn. akt III AUa 736/02 z uzasadnieniem –k.11-14 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS, apelacja wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 26.03.2002r. IX U 6308/01 k. 16 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS, odwołanie od decyzji z 31.07.2001r. k. 20 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

W konsekwencji tego wyroku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M. decyzją z 27.05.2003r. przeliczył wnioskodawcy emeryturę od 22.05.2001r. z uwzględnieniem kwoty bazowej w wysokości 1540,20 zł ogłoszonej w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11.05.2000r. w sprawie kwoty bazowej w pierwszym kwartale 2000r. (M.P. z 2000r., Nr 14, poz. 313) i wwpw 120,10% (decyzja na k.47 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

Następnie decyzją z 31.01.2006r. organ rentowy przeliczył wnioskodawcy emeryturę zgodnie z art. 111 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, z uwzględnieniem nowych dokumentów płacowych i ustalił (...) w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu na 123,90% (lata 1973-1988, 1990-1991, 1993-1994). Podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wppw 123,90% przez kwotę bazową 1540,20 zł i wyniosła 1908,31zł, natomiast po waloryzacji od 1.03.2003r. podstawa wymiaru wyniosła 2241,39zł, a po waloryzacji od 1.03.2004r. wyniosła 2281,74zł. ZUS do ustalenia wysokości emerytury wnioskodawcy przyjął 39 lat i 6 miesięcy składkowych, co dało 474 miesiące okresów składkowych, 2 miesiące okresów nieskładkowych, 4 miesiące okresów pracy w gospodarstwie rolnym. ZUS podał, że obliczył emeryturę w następujący sposób: $24\% \times 1540,20\text{zł} = 369,65\text{zł}$, $(474 \times 1,3\%) : 12 \times 1908,31\text{zł} = 979,92\text{zł}$, $(2 \times 0,7\%) : 12 \times 1908,31\text{zł} = 2,29\text{zł}$, razem 1351,86zł. Świadczenie po waloryzacji od 1.06.2001r. wynosi w dniu 1.11.2005r. 1616,40zł. Organ stwierdził, że do emerytury przysługuje część składkowa świadczenia rolniczego za okres pracy w gospodarstwie rolnym tj. za 4 miesiące i 9 dni $(129 \times 0,5\%) : 360 \times 562,58 = 1,01\text{zł}$. Łączeni wysokość świadczenia wyniosła 1616,40zł + 1,01zł= 1617,41zł (decyzja-k.87 plik dot. wniosku o emeryturę (...) z 13.07.2001r. akt ZUS, obliczenie wppw k. 86 plik dot. wniosku o emeryturę (...) z 13.07.2001r. akt ZUS)

Wnioskodawca odwołał się od w/w decyzji kwestionując m.in. kwotę bazową przyjętą do obliczenia emerytury. Sąd Okręgowy wydał w dniu 19.06.2006r. wyrok w sprawie IX U 533/06, którym oddalił przedmiotowe odwołanie. Na skutek apelacji wnioskodawcy od w/w wyroku Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 6.09.2007r., w sprawie III AUa 1254/06, oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 19.06.2006r., sygn. IX U 533/06 oddalającego odwołanie od ww. decyzji z 31.01.2006r. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny podkreślił, że zastosowana do wyliczenia świadczenia kwota bazowa na 1540,20 zł. jest prawidłowa, ponieważ jest to kwota określona w Komunikacie Prezesa GUS z 11.05.2000r. w sprawie kwoty bazowej w pierwszym kwartale 2000r., jako kwota obowiązująca w roku poprzedzającym termin waloryzacji w rozumieniu art.19 ustawy o e.r.f.u.s. Z tego względu nie ma możliwości zastosowania kwoty bazowej w żądanej przez wnioskodawcę kwocie 1683,27 zł obowiązującej w pierwszym kwartale 2001r. (wyrok z uzasadnieniem –k.108-111 plik dot. wniosku o emeryturę (...) z 13.07.2001r. akt ZUS, apelacja wnioskodawcy k. 92-94, 96-99 plik dot. wniosku o emeryturę (...) z 13.07.2001r. akt ZUS, odwołanie od decyzji z 31.01.2006r. k. 102-104 plik dot. wniosku o emeryturę (...) z 13.07.2001r. akt ZUS).

Następnie decyzją z 30.10.2007r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M. przeliczył wnioskodawcy emeryturę wcześniejszą (z 1997r.) z uwzględnieniem nowych dokumentów płacowych i ustalono (...) na 128,39% na podstawie wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1977r. do grudnia 1986r., wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury czyli z okresu od stycznia 1977r. do grudnia 1986r. Podstawa wymiaru emerytury została obliczona przez pomnożenie wppw 128,39% przez kwotę bazową przyjętą do obliczenia emerytury wcześniejszej - 936,05 zł, która jednak okazała się mniej korzystna od emerytury kolejowej. Podstawa wymiaru po kolejnych waloryzacjach wyniosła od 1.03.2006r. 2016,23zł. Emerytura obliczona przy uwzględnieniu 39 lat i 6 miesięcy okresów składkowych, 2 miesięcy okresów nieskładkowych wyniosła 1414,61zł. ZUS stwierdził, że do emerytury przysługuje część składkowa świadczenia rolniczego za okres pracy w gospodarstwie rolnym tj. za 4 miesiące w wysokości 1,07zł. Łączna kwota świadczenia wyniosła 1415,68zł. Jednocześnie ZUS wyjaśnił, że kontynuuje wypłatę świadczenia w kwocie określonej decyzją z 14.03.2006r., tj. w wysokości 1717,69zł, jako świadczenia korzystniejszego (decyzja –k.125 akt ZUS plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS, załącznik do decyzji z 30.10.2007r. k. 118 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyjęcie, że do ustalenia wysokości emerytury należy przyjąć wppw 128,39% za lata 1977-1986 oraz kwotę bazową 1540,20zł. Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 8.04.2008r. w sprawie IX U 232/08 oddalił przedmiotowe odwołanie wnioskodawcy. Ubezpieczony zaskarżył w/w wyrok apelacją. Wyrokiem z 20.04.2009r., w sprawie III AUa 780/08, Sąd Apelacyjny Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 8.04.2008r., w sprawie IXU 232/08, oddalającego jego odwołanie od ww. decyzji z 30.10.2007r. W uzasadnieniu swojego wyroku Sąd Apelacyjny podkreślił, że nie jest możliwe połączenie, jak domaga się wnioskodawca, wskaźnika 128,39% wyliczonego z kolejnych 10 lat w ostatnim

20-leciu przed datą złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą w 1997r. z kwotą bazową 1540,20 zł. obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę kolejową w maju 2001r. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 20.04.2009r. z uzasadnieniem w sprawie III AUa 780/08 -k.143-145 akt ZUS plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS, wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 8.04.2008r. w sprawie IX 232/08 k. 142 plik dot. wniosku o emeryturę kolejową akt ZUS).

L. K. decyzją z 16.06.2016r. otrzymał przeliczenie emerytury wcześniejszej od 1.06.2016r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o doliczenie do stażu okresu składkowego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury wybrana została przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu. Podstawa wymiaru po waloryzacji wyniosła od 1.03.2015r. – 3277,17 zł. i od 1.03.2016r. – 3285,04zł. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 521 miesięcy okresów składkowych i 2 miesiące okresów nieskładkowych. Do stażu pracy doliczono okres zatrudnienia od 17.04.2001r. do 31.03.2005r. /protokół z 13.06.2016r k. 9 plik dotyczący wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS, decyzja z 16.06.2016r. k. 11 plik dotyczący wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS/.

W dniu 29.06.2016r. L. K. złożył wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego bez załączenia nowych dokumentów płacowych /wniosek k.1 plik dot. wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS/.

Decyzją z 1.08.2016r., wydaną po rozpoznaniu w/w wniosku, ZUS obliczył wnioskodawcy emeryturę zgodnie z art.53 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2017r., poz.1383). Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia. Zakład wyjaśnił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z poprzedniej decyzji przyjęty do obliczenia emerytury wynosi 123,90%. Podstawę wymiaru obliczono przez pomnożenie (...) 123,90% przez kwotę bazową 1540,20 zł (kwota obowiązująca w 2001r. - M.P.z 2001r., Nr 14, poz. 313) co dało 1908,31zł, a po przeprowadzeniu kolejnych waloryzacji wynosi na 2016r. – 3285,36zł. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił 43 lata, 5 miesięcy i 15 dni okresów składkowych, co dało 521 okresów składkowych, 2 miesiące okresów nieskładkowych, 4 miesiące i 9 dni okresów uzupełniających rolnych, co dało 4 miesiące okresów uzupełniających rolnych. Wysokość emerytury została obliczona przez organ rentowy w następujący sposób: 24% (...),62 = 818,07 zł; (521 m-cy okresów składkowych x 1,3%) (...),36 = 1854,26 zł; (2 m-ce okresów nieskładkowych x 0,7%) (...),36 = 3,94 zł, co dało kwotę 2676,27zł. Zakład stwierdził, że do emerytury przysługuje wnioskodawcy: ekwiwalent za deputat węglowy kolejowy miesięcznie od 1.06.2016r. w kwocie 120,77 zł i dodatek pielęgnacyjny od 1.06.2016r. w kwocie 208,67 zł. (decyzja k. 13 plik dot. wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS)

Powyższą decyzję wnioskodawca uznał za krzywdzącą i złożył od niej odwołanie, wnosząc o przeliczenie świadczenia od nowej kwoty bazowej obowiązującej w dacie złożenia wniosku oraz o przeliczenie właściwego wskaźnika podstawy wymiaru wysokości z daty przeliczenia emerytury, a nadto o zaliczenie pracy w gospodarstwie rolnym przed 1.07.1977r. jako okresu składkowego (odwołanie k. 2-3 załączonych akt VIII U 2313/16).

Sprawa z odwołania wnioskodawcy od w/w decyzji ZUS z 1.08.2016r. o wysokość emerytury zawisła przed Sądem Okręgowym w Łodzi za sygn. VIII U 2313/16 (niesporne, a nadto k. 2 załączonych akt VIII U 2313/16).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 1.08.2016r. wniósł o oddalenie odwołania (odpowiedź ZUS k.4 załączonych akt VIII U 2313/16).

Zaskarżoną w n/n postępowaniu decyzją z 26.09.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy prawa do przeliczenia emerytury na podstawie art. 110 ustawy emerytalnej, ponieważ wskaźnik z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym został złożony wniosek z uwzględnieniem zarobków po nabyciu prawa do świadczenia wynosi 19,99% (lata 1996-2005 w okresie 1996-2015) a więc jest niższy od dotychczas obowiązującego 123,90%, a wskaźnik z 20 lat wybranych z całego okresu (za okres 1973-1994) wynosi 123,90% i jest taki sam jak dotychczas obowiązujący (decyzja k. 17 plik dot. wniosku o emeryturę

z wieku powszechnego akt ZUS, wyliczenie maksymalnego wskaźnika k. 15-16 plik dot. wniosku o emeryturę z wieku powszechnego akt ZUS).

W sprawie VIII U 2313/16 Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z 15.03.2017r. oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z 1.08.2016r. (wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 15.03.2017r. k. 16 załączonych akt VIII U 2313/16).

Wnioskodawca złożył od powyższego wyroku apelację. Wyrokiem z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17, Sąd Apelacyjny Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 15.03.2017r., w sprawie VIIIU 2313/16, oddalającego jego odwołanie od decyzji z 1.08.2016r. W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Apelacyjny podkreślił m.in., że nie ma podstaw prawnych do zastosowania innej kwoty bazowej niż ta, którą ostatnio przyjęto do obliczenia emerytury nabytej w 2001r., a także, że nie jest możliwe połączenie, jak domaga się wnioskodawca, wskaźnika 128,39% wyliczonego z kolejnych 10 lat w ostatnim 20-leciu przed datą złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą w 1997r. z kwotą bazową 1540,20 zł obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę kolejową w maju 2001r. Ponadto Sąd II instancji zaakcentował, że emerytura wcześniejsza wyliczona decyzją z 30.10.2007r. z zastosowaniem (...) 128,39% okazała się mniej korzystna od emerytury wcześniejszej nabytej w 2001r. i dlatego najkorzystniejszy pozostaje (...) przyjęty w zaskarżonej decyzji z 1.08.2016r. obliczony zgodnie z art. 15 ust. 6 ustawy emerytalnej, tj. (...) obliczony na 123,90% z lat 1973-1988, 1990-1991, 1993-1994, tym bardziej, że odwołujący nie wskazał innych 20 lat, które byłyby bardziej korzystne i dawały wyższy (...). Sąd Apelacyjny podał również, że w niniejszej sprawie ustalono wnioskodawcy prawo do emerytury od 1.06.2016r. wobec czego nie ma podstaw prawnych do zwiększenia wysokości emerytury z uwzględnieniem udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1.07.1977r., tj. okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia w wymiarze 4 miesięcy przypadających w 1957r., ponieważ przypada on wcześniej niż w okresie wskazanym przez ustawodawcę, tj. w ostatnich 25 latach przed ustaleniem prawa do emerytury (1991-2016), co pozostaje w sprzeczności z treścią art. 56 ust.3 ustawy emerytalnej (wyrok z uzasadnieniem-załączonych akt VIII U 2313/16 k.62, 65-68 akt ZUS).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane wyżej dokumenty, których wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł żadnych powodów by czynić to z urzędu.

Sąd oddalił na rozprawie z 4.07.2018r. wniosek dowodowy odwołującego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem przeliczenia jego emerytury, albowiem w n/n sprawie nie było potrzeby przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego posiadającego wiadomości specjalne, gdyż spór pomiędzy stronami dotyczył wyłącznie kwestii prawnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlega oddaleniu, jako w całości bezzasadne.

Ustawa z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2017.1383) w art. 110 stanowi, że:

- wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (ust. 1);

- warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%. (ust. 2);

- okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176 (ust. 3).

Wstępnie przypomnieć wypada, że w badanym obecnie odwołaniu od decyzji z 26.09.2016r. odmawiającej przeliczenia emerytury, skarżący podniósł tożsame zarzuty co w odwołaniu od decyzji z 1.08.2016r. o przyznaniu emerytury od 1.06.2016r. w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego 65 lat, a mianowicie po pierwsze, zarzucił, że ZUS do wyliczenia tej emerytury nie przyjął kwoty bazowej z 2016r., która obowiązywała w dniu złożenia przez niego wniosku o emeryturę z wieku powszechnego, tj. 29.06.2016r., po drugie, zarzucił, że ZUS błędnie przyjął wcześniejszy wskaźnik podstawy wymiaru na poziomie 123,90%, a po trzecie, zarzucił, że ZUS zaniżył jego staż pracy ponieważ nie uwzględnił przy obliczeniu wysokości świadczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 4 miesiące po ukończeniu przez skarżącego 16 roku życia w wymiarze 4 miesiące. Wyrokiem z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17, Sąd Apelacyjny Łodzi oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 15.03.2017r., w sprawie VIIIU 2313/16, oddalającego jego odwołanie od decyzji z 1.08.2016r.

Emerytura z wieku powszechnego wnioskodawcy (urodzonego (...)) przyznana od 1.06.2016r. decyzją z 1.08.2016r. została obliczona zgodnie z art.53 w/w ustawy emerytalnej, zgodnie z którym emerytura wynosi: 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych, 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych - z uwzględnieniem art. 55. Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy. Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

W przypadku wnioskodawcy wskaźnik z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym został złożony wniosek o emeryturę z 29.06.2016r. z uwzględnieniem zarobków po nabyciu prawa do świadczenia wynosi 19,99% (lata 1996-2005 w okresie 1996-2015) a więc jest niższy od dotychczas obowiązującego 123,90%, a wskaźnik z 20 lat wybranych z całego okresu (za okres 1973-1994) wynosi 123,90% i jest taki sam jak dotychczas obowiązujący. Brak zatem podstaw do przeliczenia świadczenia z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej.

Co się tyczy ustalonego (...) na 123,90%, to kwestia została zbadana przez Sąd Apelacyjny Łodzi w sprawie III AUa 662/17, który trafnie przypomniał, że Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z 8 kwietnia 2008r., w sprawie IXU 232/08, wyjaśnił już, że nie jest możliwe połączenie, jak domaga się wnioskodawca, wskaźnika 128,39% wyliczonego z kolejnych 10 lat w ostatnim 20-leciu przed datą złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą w 1997r. z kwotą bazową 1540,20 zł. obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę kolejową w maju 2001r. Zgodnie z art.15 ust.1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176. Wniosek o emeryturę odwołujący złożył w 2016r., ostatnie 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę to lata 1996-2015, co uniemożliwia wyliczenie (...) z lat 1977-1986, jako wybiegających poza ten okres. Podkreślić należy, że dla odwołującego emerytura wcześniejsza wyliczona decyzją z 30 października 2007r. z zastosowaniem (...) 128,39% okazała się mniej korzystna od emerytury nabytej w 2001r. i wyniosła 1415,68 zł. (emerytura z 2001r. – 1717,69 zł.), dlatego najkorzystniejszy pozostaje (...) przyjęty w decyzji z 1.08.2016r. obliczony w myśl art.15 ust.6, zgodnie z którym na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, tj. (...) na 123,90% z lat 1973-1988,1990-1991, 1993-1994. Powtórzyć należy przy

tym za Sądem Apelacyjnym w Łodzi, który trafnie zauważył w uzasadnieniu wyroku z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17, że odwołujący przy tym nie wskazał innych 20 lat, które byłyby bardziej korzystne i dawały wyższy (...).

Kwestia prawidłowości zastosowania kwoty bazowej 1540,20zł zamiast z daty złożenia wniosku o emeryturę powszechną, który został wniesiony przez skarżącego 29.06.2016r., także została oceniona i szczegółowo omówiona przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17, którym została oddalona apelacja wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 15.03.2017r., w sprawie VIIIU 2313/16, oddalającego jego odwołanie od decyzji z 1.08.2016r. Przypomnieć należy, że zgodnie z art.53 ust.3, emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury. Skoro więc wnioskodawca miał wcześniej ustalone prawo do emerytury, no to zgodnie z w/w przepisem, podstawę wymiaru nowego świadczenia (tzn. emerytury z wieku powszechnego przyznanej od 1.06.2016r.) stanowi podstawa wymiaru wcześniejszej emerytury - w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu prawa do tego świadczenia, a emeryturę tę oblicza się z uwzględnieniem ściśle określonej kwoty bazowej, tj. tej którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru. W przypadku wnioskodawcy ostateczną decyzją z 27 maja 2003r. w wykonaniu prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 26 marca 2003r., w sprawie III AUa 736/02, przeliczono emeryturę od 22 maja 2001r. z uwzględnieniem kwoty bazowej w wysokości 1540,20 zł. Uzasadniając wyrok z 6 września 2007r., w sprawie III AUa 1254/06 Sąd Apelacyjny w Łodzi wyjaśnił, że jest to kwota określona w Komunikacie Prezesa GUS z 11 maja 2000r. w sprawie kwoty bazowej w pierwszym kwartale 2000r., jako kwota obowiązująca w kwartale poprzedzającym termin waloryzacji w rozumieniu art.19 ustawy o e.r.f.u.s. w brzmieniu obowiązującym do 1 stycznia 2004r., co też zostało wyjaśnione w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego z 20 kwietnia 2009r., w sprawie III AUa 780/08. Nie ma zatem podstaw prawnych do zastosowania innej kwoty bazowej niż ta, którą ostatnio przyjęto do obliczenia emerytury nabytej w 2001r., co stwierdził też w swoim wyroku z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17, Sąd Apelacyjny Łodzi.

Także kolejny zarzut odwołującego, że ZUS błędnie nie uwzględnił do wysokości świadczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 4 miesięcy przypadających przed 1.7.1977r. kiedy skarżący nie opłacał składek z tytułu ubezpieczeń społecznych rolników, nie mógł skutkować zmianą zaskarżonej decyzji.

Przypomnieć należy, że obowiązek opłacania składek na fundusz emerytalny rolników został wprowadzony z dniem 1.7.1977r. przez art. 69 ustawy z 27.10.1977r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140) i istniał niezależnie od obowiązku podlegania ubezpieczeniu z innego tytułu. Z treści art. 37 ust. 1-3 w/w ustawy wynika, że utworzono fundusz emerytalny rolników ze składek opłacanych przez rolników oraz z dotacji budżetu Państwa. Środki funduszu przeznaczono się na wypłatę świadczeń określonych ustawą. Obowiązek opłacania przez rolnika składki powstawał od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, w którym rolnik rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego, a ustawał - z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym rolnik przestał prowadzić gospodarstwo rolne (art. 38 ustawy). Według zaś art. 40 w/w ustawy rolnik, który rozpoczął prowadzenie gospodarstwa rolnego przed ukończeniem 35 lat życia, zwolniony jest od obowiązku opłacania składki przez okres pierwszych 5 lat gospodarowania. Taki stan prawny miał miejsce również pod rządami obowiązującej od 1.1.1983r. ustawy z 14.12.1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 268), w której obowiązkiem ubezpieczenia rolniczego objęto również domowników (art. 1 ust. 2). Obowiązek podwójnego ubezpieczenia rolnika i domownika ustał dopiero od 1.01.1989r. w stosunku do osób będących pracownikami zatrudnionymi w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie albo objętych innymi przepisami o ubezpieczeniu społecznym lub o zaopatrzeniu emerytalnym (art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin w brzmieniu nadanym ustawą z 24.2.1989 r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz o zmianie ustawy o podatku rolnym – Dz.U. Nr 10, poz. 53 ze zm.).

Nie jest sporne, że w spornym okresie pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 4 miesięcy przypadających przed 1.7.1977r. skarżący nie opłacał składek z tytułu ubezpieczeń społecznych rolników, a zatem nie ma możliwości zaliczenia tego okresu jako okresu składkowego.

Nie ma też możliwości uzupełnienia stażu ubezpieczeniowego odwołującego o okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 4 miesięcy przypadających przed 1.7.1977r. na mocy art. 10 ustawy emerytalnej. Przypomnieć bowiem należy, że zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe: 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki, 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia, 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Z powyższego wynika zatem, że ustalając staż do nabycia prawa do emerytury powszechnej, okresy rolnicze wskazane w katalogu art. 10 ust. 1 ustawy uwzględnia się (jako okresy składkowe) tylko w zakresie niezbędnym do uzupełnienia stażu ubezpieczeniowego (i to z pominięciem okresów zbiegających się w czasie), przy czym - wobec nawiązania w przepisie do pojęcia okresów składkowych - staż ten uzupełniają nie tylko okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, za które opłacono składki, ale również okresy ubezpieczenia społecznego rolników, w których rolnik był zwolniony z obowiązku składkowego. Trzeba w tym miejscu wyraźnie podkreślić, że możliwość uwzględnienia, jako uzupełniających okresów rolnych ma charakter wyjątkowy i może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych przez ustawodawcę w przepisie. Takim wyjątkiem jest art. 10 ustawy emerytalnej. Zaakcentować należy, że w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się jednolicie, że przepis art. 10 ustawy emerytalnej pozwala uzupełnić okresy składkowe i nieskładkowe okresami pracy w gospodarstwie rolnym do rozmiaru stażu okresów składkowych i nieskładkowych w zakresie wymaganym i koniecznym do nabycia określonych uprawnień emerytalnych. (por. wyrok SN z 11.01.2011r., I UK 246/10; wyrok SN z 5.09.2008r., II UK 364/2007). Dotyczy to jednak wyłącznie uzupełnienia okresu stażowego. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zważył, że w realiach niniejszej sprawy przepis art. 10 ust.1 ustawy emerytalnej nie może znaleźć zastosowania wobec odwołującego, skoro skarżący udokumentował przed organem rentowym okresy składkowe i nieskładkowe w wymiarze wystarczającym do przyznania mu prawa do emerytury z wieku powszechnego od 1.06.2016r. na mocy decyzji z 1.08.2018r.

Ponadto (jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z 20.03.2018r., w sprawie III AUa 662/17), nie ma możliwości uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze 4 miesięcy przypadających w 1957r., tj. przed 1.7.1977r. przy obliczeniu świadczenia emerytalnego wnioskodawcy, ponieważ zgodnie z art.56 ust.1 ustawy emerytalnej, osobie, której przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględniono okresy pracy w gospodarstwie rolnym określone w art. 10, oblicza się wysokość przysługującego świadczenia jako część świadczenia obliczonego w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym, proporcjonalnie do udziału okresów składkowych i nieskładkowych w okresie stanowiącym sumę okresów składkowych, nieskładkowych i uwzględnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Zgodnie zaś z art.56 ust.3 ustawy emerytalnej, świadczenie, którego wysokość ustalono w myśl ust. 1 lub 2, zwiększa się o kwotę odpowiadającą części składkowej emerytury ustalonej według zasad wymiaru określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, z uwzględnieniem całego udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym, z tym że okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1.7.1977r., uwzględnia się, jeżeli przypadają nie wcześniej niż 25 lat przed ustaleniem prawa do emerytury. Skoro zaś w wnioskodawca domaga się uwzględnienia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia w 1957r. do emerytury, do której prawo ustalono od 1.06.2016r., przeto wskazany w art.56 ust.3 w/w ustawy okres 25 lat liczonych przed ustaleniem prawa do emerytury upływa w 1991r. W tym stanie rzeczy, nie ma podstaw prawnych do zwiększenia wysokości emerytury z uwzględnieniem udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym przed dniem 1.7.1977 r., skoro przypada on wcześniej niż w okresie wskazanym przez ustawodawcę - czyli w ostatnich 25 latach przed ustaleniem prawa do emerytury (1991-2016), z uwagi na treść cyt. art. 56 ust.3.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należało, że zaskarżona decyzja z 26.09.2016r. jest prawidłowa, albowiem organ rentowy wydając rzeczoną decyzję nie dopuścił się żadnego błędu.

Mając powyższe na uwadze, na mocy powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy z pouczeniem o terminie i sposobie do wniesienia apelacji.

A.P.